

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

Нова українська школа – це ключова реформа Міністерства освіти і науки. Головна мета – створити школу, в якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й уміння застосовувати їх у повсякденному житті.

НУШ – це школа, до якої приємно ходити учням. Тут прислухаються до їхньої думки, вчать критично мислити, не боятись висловлювати власну думку та бути відповідальними громадянами. Водночас батькам теж подобається відвідувати цю школу, адже тут панують співпраця та взаєморозуміння.

Реформу НУШ розраховано на роки.

Основні засади реформи шкільної освіти та орієнтовний графік впровадження реформи викладено в [Концепції Нової української школи](#). ([English version](#)). Там ви знайдете інформацію про цінності реформи (як-от орієнтація на учня, педагогіка партнерства, справедливе фінансування тощо), основні компетенції та візію, яким має бути випускник НУШ. Коротко про це також можна прочитати нижче.

Також для інформування про перебіг реформи та її ключові позиції Міністерством освіти і науки у партнерстві з громадською організацією «Смарт освіта» було створено сайт [«Нова українська школа»](#).

ЩО ЗМІНЮЄТЬСЯ ДЛЯ УЧНІВ?

Ключова зміна для учнів стосується підходів до навчання та змісту освіти. Замість запам'ятовування фактів та понять учні набуватимуть компетентностей. Це – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність. Тобто формується ядро знань, на яке будуть накладатись уміння цими знаннями користуватися, а також цінності та навички, що знадобляться випускникам української школи у професійному та приватному житті.

Список компетентностей, яких набуватимуть учні, уже закріплено законом «Про освіту». Він створювався з урахуванням [«Рекомендації Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя»](#) (від 18.12.2006 р.):

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;

підприємливість та фінансова грамотність.

Державні стандарти можуть розширювати цей список.

Спільними для всіх компетентностей є так звані наскрізні вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Щоб набувати компетентностей, школярі навчаються за діяльнісним підходом – тобто частіше щось роблять замість того, щоб просто сидіти за партами і слухати вчителя. Концепція НУШ пропонує також впроваджувати інтегроване та проєктне навчання. Це сприяє тому, що учні отримують цілісне уявлення про світ, адже вивчають явища з точки зору різних наук та вчать вирішувати реальні проблеми за допомогою знань з різних дисциплін.

Міністерством розроблено [нову модель оцінювання](#) учнів у межах Нової української школи. Тепер замість звичних табелів у кінці року учні перших класів отримують [Свідоцтво досягнень](#). Оновлена модель ґрунтується на формульованому оцінюванні, яке дає можливість зробити висновки саме щодо процесу навчання, а не тільки результату (кількості помилок) та поступу учня.

А ще реформа – це про освітнє середовище. І це, насамперед, не техніка чи меблі. Хоча завдяки децентралізації фінансування шкіл збільшилося, і в багатьох навчальних закладах поступово оновлюється матеріально-технічна база.

Зміна освітнього середовища – це зміна ставлення до дитини: повага, увага до неї та прагнення знайти оптимальний спосіб для її ефективного навчання. Саме такою є Нова українська школа.

ЩО ЗМІНЮЄТЬСЯ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ?

Учитель – це людина, на якій тримається реформа. Без неї чи нього будь-які зміни будуть неможливими, тому один з головних принципів НУШ – умотивований учитель.

Щоб навчати по-новому, вчитель повинен отримати свободу дій – обирати навчальні матеріали, імпровізувати та експериментувати. Учитель тепер обмежений лише Державним стандартом. У цьому документі окреслено результати: що мають знати та вміти учні, закінчивши певний етап навчання. Натомість, як дійти до цих результатів, учитель визначатиме сам.

Учитель, який отримав свободу навчати, має отримати й свободу навчатися. І ця свобода теж передбачена реформою. Є лише дві вимоги: за п'ять років

підвищення кваліфікації має скласти 150 годин, а навчання має відбуватись щорічно.

ЩО ЗМІНЮЄТЬСЯ ДЛЯ АДМІНІСТРАЦІЇ ШКІЛ?

Керівників шкіл (як і вчителів) уже приймають на роботу за строковим контрактом. Директор школи обирається за конкурсом. Одна людина зможе бути на цій посаді не більше двох термінів по 6 років (якщо особа призначається на цю посаду вперше, перший термін складатиме 2 роки). Після цього така людина зможе обіймати інші посади в цій школі або ж брати участь у конкурсі директорів у іншій школі.

ЩО ЗМІНЮЄТЬСЯ ДЛЯ БАТЬКІВ?

Один із принципів Нової української школи – партнерство, у тому числі – між школою та батьками. Батьки можуть створювати свої органи громадського самоврядування, а отже – впливати на освітній та виховний процеси.

Співпраця між усіма учасниками освітнього процесу – учителів, учнів, адміністрацій та батьків – наріжний камінь, який допоможе досягти всіх інших результатів. Адже тільки так можливо втілити головну мету: змінити освітнє середовище, впровадити навчання для життя.

Нова українська школа - це новий освітній простір, який має бути зручним та комфортним для кожного учня. З цією метою у ліцеї змінюється просторово-предметне оточення класних приміщень. Планування і дизайн освітнього простору спрямовується на розвиток дитини та її мотивації до навчання.

За рахунок субвенції з Державного бюджету та коштів міського бюджету, закуплені сучасні засоби навчання та обладнання.

З метою забезпечення якісної сучасної та доступної освіти, створені відповідні предметно-розвивальні освітні середовища.

Вчителі початкових класів отримали:

- друковані засоби навчання: комплекти навчально-наочних засобів для навчання грамоти, набори таблиць та плакатів до основних розділів програми для вивчення предметів «Українська мова», «Математика», «Я досліджую світ», карти настінні;
- контрольно-вимірювальні інструменти: метр навчальний з сантиметровим діленням, трикутник, циркуль;
- моделі: набір геометричних тіл та фігур, глобуси;
- прилади та пристосування: терези демонстраційні з набором важків, набір для вивчення часток і дробів, компас шкільний, мікроскоп шкільний;
- інвентар: набір лабораторний демонстраційний;
- набори настільних розвивальних ігор.